N°. 63.

BREDASCHE COURANT

DONDERDAG 7 AUGUSTUS.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *BREDA*; brengen bij deze ter algemeene kennis dat de Rekening der ontvangsten en uitgaven dezer Gemeente, over het dienstjaar 1855, zoo als die op heden door hen aan den Raad is overgelegd, met de tot dezelve behoorende bescheiden, gedurende den tijd van veertien dagen, te rekenen van den 4 Augustus aanstaande op de Secretarie dezer Gemeente, voor een ieder ter lezing is nedergelegd, en tegen betaling der kosten, algemeen verkrijgbaar is gesteld.

Breda, den 2 Augustus 1856.

J. MASTBOOM.

De Secretaris,

L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den Augustus.

De ministeriele bladen van Parijs spreken over den uitslag van den graanoogst in Frankrijk thans met minder vertrouwen dan een paar weken geleden. Volgens den *Constitutionnel* heeft Frankrijk hoogstens een redelijk goeden oogst te hopen.

In een bijzonder berigt leest men: » Aangaande den oogst zijn de berigten uit het zuiden van Frankrijk over het algemeen het minst gunstig. De te velde staande tarwe heeft door de overstrooming, de maïs door de droogte, de wijngaarden door de bekende ziekte veel schade geleden. Ook de rogge valt minder goed uit dan men gehoopt had. Het is te verwachten, dat men ook weder in den volgenden winter eenige moeite met de volksvoeding zal hebben; maar men is dat bezwaar in de laatstvorige jaren hier te lande telkens te boven gekomen; en men zal daarin zekerlijk ook nu weder slagen."

— Alleen voor het departement van de Rhône wordt de schade, door de laatste overstroomingen aangerigt op 10,500,000 francs en het aantal dergenen welke schade hebben op 14,400 berekend.

— De *Roland* is den 1sten Augustus van Konstantinopel te Marseille gearriveerd, met den maarschalk *Pélissier* aan boord, die ten half drie ure te Cannebière aan wal is gestapt. De Maarschalk werd met den kreet: *Leve de Keizer!* begroet. De troepen stonden langs den weg gschaard; de generaal *Roland*, aide de kamp des Keizers, en de autoriteiten van het departement hebben den Maarschalk ontvangen. Den 2den zou hij een uitstapje naar de waterleiding van Roque Favour maken; Zondag wordt hem een groot banket aangeboden. Het vertrek des Maarschalks naar Parijs is op maandag bepaald.

De aanvoer van granen te Marseille is aanzienlijk en is sedert twee dagen op 150,000 hectolitres gestegen. Groote ladingen worden nog uit de Zee van Azoff te gemoet gezien.

— De maarschalk *Pélissier* zal bij zijne komst te Parijs zijn intrek nemen bij den Minister van oorlog. Men spreekt van de benoeming van den Maarschalk tot gouverneur-generaal van Algerie.

— Gisteren is de *Hydaspe* in de haven van Marseille gearriveerd met berigten uit Konstantinopel tot 24 en uit Galatz tot 18 Julij. De Engelsche [illegible] commissie tot afbakening der Donau-Vorstendommen, zijn van gevoelen dat de stad Belgorod aan Turkije moet toebehooren, maar hiertegen verzet zich de Russische commissaris. — Na 18,000 man te hebben doen binnenrukken, herstellen de Russen de vestingwerken dier plaats. Op de hoogten van Inkermann is een kamp van 6000 Russen gevormd. De archieven der Russische ambassade zijn, gelijktijdig met de attachés bij het gezantschap, te Konstantinopel aangekomen. Men dacht dat het Engelsch eskader, op zijne terugreis, voor Napels zal gaan kruissen. *Said*-pacha, de Onderkoning van Egypte heeft den heer *Benedetti*, vertegenwoordiger van Frankrijk, eene som van 300,000 francs, ten behoeve der slagtoffers van den watersnood in dat land, ter hand doen stellen.

Tot de berigten, door de *Hydaspe* aangebragt, behoort verder nog dat het aantal der bij den brand van Salonica omgekomenen en gekwetsten ongeveer zevenhonderd bedraagt, en dat de Russische, Nederlandsche en Sardinische consuls onder de laatstgenoemden behooren. Een Grieksch koopman, met name *Schullizzi*, dien men als oorzaak der ramp aanklaagt, is in hechtenis genomen. — De berigten uit Téhéran zeggen dat de Perzische Ambassadeur die hoofdstad verlaten heeft, om zich naar Parijs te begeven. De Engelsche ingenieur *Maine* bestudeerde het tracé van den spoorweg tusschen Seleucis en Aleppo, terwijl andere Engelsche ingenieurs verwacht werden, om den loop van den Eufraat tot Bagdad na te gaan.

— Het officiele dagblad van Madrid behelst een aantal wetten door de Cortes in den laatsten tijd gemaakt en op voorstel van het tegenwoordige ministerie door de Koningin uitgevaardigd. Men ziet hierin een blijk van het voornemen des bewinds om het gezag der tegenwoordige Cortes, ook wanneer zij niet weder bijeen geroepen mogten worden, niet te wraken. Onder de boven gemelde wetten is er ook eene welke uit de Cortesvergadering zelve voortgekomen en door de voorstanders der ontwikkeling van 's lands materiele hulpbronnen krachtig aanbevolen is: zij strekt om het aanleggen van spoor- en andere wegen door ruime subsidien uit de schatkist te bevorderen, en om voor dat doel binnen 's lands bij wijze van algemeene inschrijving eene geldleening van duizend millioen realen aan te gaan.

— De stad Sarragossa heeft zich jl. Vrijdag aan de troepen der Koningin overgegeven. Een berigt uit Madrid van jl. Vrijdag namiddag, door het Spaansche gezantschap te Parijs aan den officielen *Moniteur* van Frankrijk medegedeeld, zegt: » Sarragossa heeft zich aan het gouvernement onderworpen. De generaal *Dulce*, is er heden ten half twee ure na den middag binnengetrokken. Het gansche schiereiland is rustig en gehoorzaamd aan de bevelen van Hare Majesteit."

Verder blijkt uit een berigt van den *Moniteur*, dat de generaal *Dulce*, terstond nadat hij binnen Sarragossa getrokken was, de nationale garde ontwapend en een ander bestuur voor de stad en de provincie benoemd heeft.

Onder welke omstandigheden Sarragossa zich overgegeven heeft, is nog niet bekend. Maar het is zeker, dat de onderwerping der stad niet door aanwending van wapengeweld bewerkt is: de bevolking is door de sterkte der krijgsmagt, die het gouvernement ontwikkelde, en door de berigten uit het overige van Spanje, overtuigd geworden dat pogingen tot verzet haar niet baten en de stad aan groote rampen blootstellen zouden.

Volgens een berigt van het Parijsche blad *le Pays* heeft de generaal *Falcon*, die niettegenstaande zijne hoedanigheid van kapitein-generaal van Arragon aan het hoofd van den opstand in Sarragossa stond, die stad verlaten toen zij op het punt was om zich te onderwerpen, en zich naar de Fransche grenzen begeven, met andere lieden die zich bij den opstand op den voorgrond geplaatst hadden.

— Een telegraphisch berigt uit Madrid van den 2 dezer zegt dat men er uit geen oord des lands van nieuwe pogingen tot verzet tegen het ministerie *O'Donnel* vernomen had, en dat de gewapende benden, die na de onderwerping van Barcelona in het gebergte van Catalonie eene schuilplaats gevonden hadden en van daar de omstreek met strooptogten bedreigden, begonnen te verdwijnen.

Hetzelfde berigt meldt, dat de portefeuille van justitie, die door den heer *Luzuriaga*, den vriend van den maarschalk *Espartero*, afgewezen was, aan een anderen persoon, den heer *Iriarte*, opgedragen is, en dat de maarschalk *Espartero* den volgenden dag de hoofdstad zou verlaten, om zich naar zijn geboorteplaats Logrono te begeven, alwaar zijn verblijf nu niet langer gevaarlijk voor de openbare orde geacht werd.

Een berigt van de Spaansche grenzen, in het Parijsche blad *le Pays*, zegt dat de bevolking in Sarragossa reeds begonnen is den gewonen arbeid te hervatten, en dat in die stad en provincie alle sporen der doorgestane krisis binnen kort verdwenen zullen zijn.

— Het Parijsche *Journal des Débats* doet opmerken, dat bij de jongste gebeurtenissen in Spanje de troepen zich nergens tegen het gouvernement verklaard hebben, en zegt dat het Spaansche leger nu voor het eerst beantwoord heeft aan zijne bestemming om de openbare orde en het wettig gezag te schragen. Deze verbetering is volgens het geachte blad vooral te danken aan het bestuur en den invloed van den maarschalk *O'Donnell*, sedert twee jaren minister van oorlog.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den Augustus.

Het dagblad van Elberfeld berigt, dat, volgens een bevel van de hooge regering, de werkzaamheden aan den spoorweg van Oberhausen naar de Nederlandsche grenzen tusschen Wesel en Dinslaken, alsmede tusschen Emmerik en Wesel zoo zeer bespoedigd zullen worden, dat de

geheele linie met 1 October aanstaande voor het algemeene vervoer van personen en goederen opengesteld kunnen worden.

— De Pruissische *Zeit* zegt, dat de berigten omtrent den staat der veldgewassen in Pruissen, bijzonder gunstig luiden.

— HH. MM. de Keizer van Oostenrijk en de Koning van Pruissen hebben den 30sten Julij te Töplitz eene zamenkomst gehouden. Eerstgenoemde had zich tot dat einde opzettelijk naar Töplitz begeven, alwaar de Koningin van Pruissen zich sedert eenigen tijd bevindt. De Koning van Pruissen heeft Töplitz op zijne terugreis van Marienbad naar Berlijn bezocht, en is den 1sten dezer in zijn hoofdstad teruggekeerd. Ook de Koning en de Koningin van Saksen hadden zich den 30sten Julij naar genoemde Boheemsche badplaats begeven.

— Bij eene ukase van den Keizer van Rusland is onlangs bepaald: dat geneeskundigen van het Israëlitische geloof, alsmede alle andere Israëliten welke aan eene Russische hoogeschool den graad van doctor hebben verworven, voortaan tot alle staatsambten benoembaar zijn.

— De *Russische Invalide* deelt eerst nu het volgende Keizerlijk recript aan vorst *Menzikoff* mede:

»Vorst *Alexander Sergowitsch!* Daar uw vijftigste dienstjaar thans vervuld is, bevind ik mij in de waarlijk aangename gelegenheid uwe buitengewone verrigtingen, zoowel in krijgszaken als ten opzigte van administratieve werkzaamheden, te gedenken, waardoor gedurende de regeringen van keizer *Alexander* gelukzaliger nagedachtenis en mijnen in God rustenden vader, keizer *Nicolaas I*, uwe onberispelijke, getrouwe en nimmer verflaauwde ijverige dienst voor troon en Vaderland uitmuntend is geweest. In het gedenkwaardig tijdperk der jaren 1813, 1814 en 1815 hebt gij in uwe hoedanigheid als vleugel-adjudant en in de vervulling der u door het vertrouwen van uwen Vorst opgedragene diensten, aan vele gevechten tegen over den vijand deel genomen en overal eene uitstekende, persoonlijke dapperheid en zelfverloochening aan den dag gelegd. In den oorlog des jaren 1828 tegen de Ottomannische Porte, schitterend voor u in alle betrekkingen, gaf u en de onder u werkende troepen de verovering der vesting Anapa roem en eer. Bij deze gelegenheid heescht gij, luidens uwe toemalige berigten, voor de eerste maal de vlaggen der u overgegeven vloot van een' opperbevelhebber der marine op. Niet minder loffelijk waren uwe bemoeijingen en stellingen bij de belegering van Varna, voor welke vesting gij door een' kogel gevaarlijk verwond werd. Eindelijk is de in de geschiedenis onvergetelijke elfmaandelijksche verdediging van Sebastopol onafscheidelijk aan uwen naam verbonden. U behooren de eerste schitterende bladzijden der kroniek, waarin van deze hardnekkige verdediging tegen schrikkelijke scharen van vijanden zal verhaald worden. Bij de opsomming uwer krijgsmansverdiensten verheugt het mij, ook van uwe burgerlijke werkzaamheden melding te kunnen maken. In eene meer dan 26jarige waarneming der werkzaamheden van het zeegeregt en een evenzoo langdurig bestuur van het Groot-Vorstendom Finland hebt gij u over de voortdurende genegenheid van mijnen onvergetelijken Vader mogen verblijden, die in u eenen waren medearbeider en vriend waardeerde, zoo als hij zich nog bij zijn leven heeft uitgedrukt. Buitendien werden aan uwen vertrouwenswaardigen en met de menigvuldigste begaafdheden toegerusten persoon ook in andere takken des bestuurs bezigheden toevertrouwd, en overal hebben onvermoeide werkzaamheid en zelfverloochening uwe verrigtingen gekenmerkt. Terwijl ik uwe vijftigjarige prijzenswaardige diensten ten volle erken, acht ik het mijnen pligt, u mijne harteljike en opregte dankbaarheid uit te drukken, en hoop dat ik in de mij wachtende zorgen uwe krachtige medewerking en de vervulling mijner plannen zal erlangen, tot nut en heil van ons geliefd Rusland. Ik blijf u altijd genegen.

»Warschau 26 Mei 1856. (get.) ALEXANDER."

— Volgens eene opgave in de dagbladen van het Russische gouvernement heeft het Russische ministerie voor de kroondomeinen meer dan 20,300,000 lijfeigenen of kroonboeren onder zijn bestuur.

— In de dagbladen van het Russische gouvernement wordt thans (gelijk de telegraaph meldt) officieel medegedeeld, dat de geheimraad *von Butenieff* door den Keizer met eene buitengewone zending bij Z. H. den Sultan belast is, en dat hij, na door de vervulling daarvan de diplomatieke betrekking tusschen de beide landen weder aangeknoopt te hebben, vervolgens als hoofd van het Russische gezantschap te Konstantinopel zal blijven.

— Men weet dat Rusland en Turkije na het herstel des vredes beide stappen gedaan hebben om zich in het bezit van het Slangen-eiland, aan den mond van den Donau, te stellen. Een schrijven uit Parijs van 31 Julij verzekert, dat het Russische gouvernement een voorstel tot schikking van dat geschil gedaan heeft, volgens hetwelk het gemelde eiland onzijdig verklaard en onder de gezamenlijke hoede der onderteekenaren van het Parijsche vredesverdrag gesteld zou worden.

ENGELAND.

LONDEN, den 3den Augustus.

De generaal *Codrington*, de opperbevelhebber van het Engelsche leger in het Oosten, is jl. Zaturdag te Londen terug gekomen. Hij heeft de reis over Frankrijk gedaan, maar alle oponthoud daar te lande vermeden. Bij het Engelsche publiek staat hij geenszins zoo hoog aangeschreven als de generaal *Williams* en eenige andere officieren van het Oostersche leger; evenwel komt hij met een goeden naam uit het Oosten terug, en hij zal, naar het schijnt, met eene van de hoogste militaire betrekkingen, het opperbevel over de troepen in Ierland, bekleed worden.

— Een Londensch weekblad hetwelk in zaken van staathuishoudkundigen aard groot gezag heeft, de *Economist*, beschouwt in zijn nommer van jl. Zondag den staat der graanmarkt en der veldgewassen in Engeland. Uit dat artikel blijkt, dat men er veel vooruitzigt op een goeden graanoogst heeft, dat in het zuiden van Rusland nog vrij wat graan voor den uitvoer beschikbaar is, maar dat in Rusland weder onrustbarende verschijnselen van ziekte onder de aardappelen opgemerkt worden.

— Sir *R. Peel* en zijne echtgenoot, de markies en markiezin van *Stafford*, en de overige personen die tot het gevolg van lord *Granville*, den buitengewonen ambassadeur naar Rusland, behooren, hebben zich te Douvres aan boord van het prachtig stoomschip *Saint Jean d' Acre*, van 100 stukken, ingescheept. De rijtuigen van den ambassadeur, vijf in getal, en twintig schoone paarden, zijn reeds naar het noorden verzonden. Onder de eerste behoort de galakoets, die door den voornaamsten rijtuigmaker van Londen vervaardigd en ongemeen sierlijk en schitterend is. Lord *Granville* heeft voor de feesten, welke hij in Rusland geven wil, niet alleen zijn eigen talrijk zilverwerk doen medenemen, maar bovendien ook nog dat van zijnen oom, den hertog van *Devonshire*, hetwelk alleen zeventien groote koffers vult.

— Dezer dagen is van regeringswege het staat openbaar gemaakt van den uitvoer van goud uit de Australische kolonien sedert de ontdekking der goudhoudende aardlagen in het jaar 1851. Daaruit blijkt dat in vijf jaren uit Nieuw Zuid-Wales en Victoria eene hoeveelheid goud ter gezamenlijke waarde van ruim vijf honderd millioen gulden (41,830,696 pondsterling) uitgevoerd is.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den Augustus.

Zijne Majesteit heeft, bij besluiten van den 28sten Julij 1856, nº. 56, 60 en 67, goedgevonden te benoemen: bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt: tot officier van gezondheid van de 3de klasse, de kweekelingen bij 's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen *F. Schröder*, *A. J. van Leckhorst*, *W. A. van Dura*, *J. Sombeek*, *F. S. W. de Ronde* en *J. W. C. von Römer*; bij het personeel van de geneeskundige dienst in Oost-Indie: tot officier van gezondheid van de 3de klasse, de kweekelingen bij 's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen *S. Hartog*, *A. Cochius*, *J. F. Buning*, *E. van Hengel*, *K. G. Bakker*, *J. Alken*, *K. W. Hamilton of Silvertonhill*, *P. W. A. Beijen*, *P. Ruitinga*, *C. F. Erdbrink*, *G. Broers*, *G. A. Raland* en *J. J. Grampré Molière;* bij het personeel van de geneeskundige dienst in West-Indie: tot officier van gezondheid der 3de klasse, den kweekeling bij 's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen *C. van Lier;* bij het wapen der kavalerie van het leger in Oost-Indie, tot 2den luitenant den kadet *W. G. Lehnkering*, herkomstig van de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt.

— Den 15den dezer zal de tweede serie der oefenschool met de miniégeweren in de vlakte van Waalsdorp weder aanvangen, waartoe onderscheidene officieren en manschappen der verschillende regimenten infanterie in de residentie zullen aankomen.

— Men weet thans stellig, dat het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning behaagd heeft goedgunstig te verklaren, de feesten, welke bij gelegenheid van de onthulling van het monument aan den volksgeest van 1830—1831 zullen plaats hebben met HD. hooge tegenwoordigheid te vereeren, zullende de feest-commissie zelve aan haar hoofd hebben Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden.

— Eergisteren is te 's Hage bij den heer *Donker Curtius van Tienhoven*, oud-president van den Hoogen Raad, het treurig berigt ontvangen dat zijn zoon, de heer mr. *B. Donker Curtius*, voornaam advokaat te Amsterdam en laatstelijk president van den Raad van toezigt over den Rhijnspoorweg, te Parijs, alwaar hij zich met zijne dochter bevond, plotseling is overleden. Groot is de verslagenheid bij de familie over het ontvangen berigt. Vooral treft dit den oud-president, van wien de overledene nog vóór zijn vertrek afscheid had genomen.

— Den 1sten dezer werd door den Hoogen Raad der Nederlanden (kamer van vacantie) behandeld het beroep in cassatie van den heer Mr. *L. Zegers Veeckens*, uitgever der *Amersfoortsche Courant*, tegen een arrest van het Hof in Utrecht van 20 Mei 1856, waarbij hij, met bevestiging van een vonnis der Regtbank te Amersfoort van 20 Maart ll., is veroordeeld tot eene gevangenisstraf voor den tijd eene maand enz., ter zake van laster tegen den heer *Luyben*. Na het uitbrengen van rapport door den heer *Voorduin*, werd door den heer Mr. *Proes* de verdediging voor den requirant voorgedragen. Uit de ingediende stukken bleek dat het bedoelde artikel in de Amersfoortsche Courant is geschreven door een predikant, doch dat de heer *Zegers Veeckens* de verantwoordelijkheid van het artikel had op zich genomen, om geen geestelijke op de bank der beschuldigden te doen verschijnen. Als eerste middel van cassatie gaf hij aan schending van art. 427, in verband met art. 22 van het wetboek van strafvordering en art. 367 van het strafwetboek, doordien door het Hof kennis is genomen van niet geincrimineerde volzinnen, die de aanklager uitdrukkelijk verlangde dat buiten het proces zoude blijven. Als tweede en laatste middel werd voorgedragen schending van art. 367 strafwetboek, doordien de geïmputeerde daad geen fait précis, geen juist en bepaald omschreven feit in den zin der wet, zou inhouden. Ten bewijze dat de heer *Luyben* evenzeer met goede als met kwade bedoelingen naar Brussel kan zijn gegaan, haalde pleiter aan dat de heer *Corneli*, uit Limburg, dat destijds even als Noordbrabant bezet was, naar Brussel was vertrokken, om deel te nemen aan het Congres, doch

dat deze, na de eindregeling der grensscheiding, waardoor Limburg aan Noord-Nederland werd toegevoegd, naar Limburg is teruggekeerd, alwaar hij door zijne medeburgers naar de Tweede Kamer der Staten-Generaal werd afgevaardigd. — De conclusie van het Openbaar Ministerie, waargenomen door den heer advocaat-generaal *Deketh*, is bepaald op 16 dezer.

— Bij Zijner Majesteits besluiten van den 2 Augustus 1856, No. 57 is benoemd: tot regter in de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch, Mr. *H. C. Payen*, regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Nijmegen.

— Z. M. de Koning heeft benoemd tot Hoogstdeszelfs consulteerend geneesheer en oogarts dr. *W. Hendriksz* van Zuiderburg, nabij Voorburg.

— De Minister van Oorlog heeft, bij missive van 31 Mei aan het departement van finantien medegedeeld dat, volgens bestaande orders, militairen geen andere personen mogen oppassen dan officieren van het korps waartoe zij behooren, en dat zijnerzijds last wordt gegeven voor de naleving dier orders ook ten strengste te waken.

— Den 14 dezer zal van Harderwijk vertrekken, om den 16den daaraanvolgende aan het Nieuwe Diep over te gaan, een detachement sterk 120 onderofficieren en manschappen, bestemd naar Oostindië, onder het kommando van den kapitein-adjunct van den generalen staf bij het leger in Nederlandsch Indië *J. W. van Langen*, mitsgaders tot medegeleiders den 1sten luitenant der kavallerie *J. Sodenkamp*, den 1sten luitenant der infanterie *J. C. ten Ham*, beide van voornoemd leger, en den 1sten luitenant der artillerie *B. de Jong*, welke drie eerstgenoemde officieren van verlof naar Java terugkeeren.

— In de zitting der Provinciale Staten van Drenthe van 31 Julij ll. heeft de heer *Oosting*, uit naam der commissie, welke naar 's Hage was afgevaardigd, ten einde bij den Minister van Binnenlandsche Zaken er op aan te dringen, dat Drenthe zoo mogelijk in de spoorwegverbinding worde opgenomen, rapport uitgebragt. In dat rapport wordt gezegd, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken met de commissie volkomen overtuigd schijnt te zijn van het nut en van de noodzakelijkheid, dat er in alle de noordelijke gewesten van het Rijk eene spoorwegverbinding worde daargesteld, en dat ook dienvolgens de provincie Drenthe daarvan niet worde uitgesloten, dat Z. Exc. zich mitsdien volkomen bereid heeft verklaard om, bij het eventueel verleenen der definitieve concessie aan den heer *Dull* te Almelo c. s., zoo mogelijk te bewerken, dat er eene regtstreeksche verbinding tot stand komt van Groningen over Assen met Meppel, en met de meeste welwillendheid heeft aangehoord en besproken de verschillende voorstellen, welke tot dat einde door de commissie zijn in het midden gebragt; dat Z. Exc. echter van gevoelen is, dat bij het verleenen van concessien geene zoodanige bezwarende voorwaarden aan de concessionarissen behooren te worden opgelegd, welke de onderneming zullen kunnen doen mislukken of de uitvoering daarvan vertragen, en uit dien hoofde zwarigheid vindt, om van de zoo even bedoelde verbinding te maken eene bepaalde voorwaarde bij het verleenen van de bovengemelde definitieve concessie te dien effecte, dat aan de geprojecteerde onderneming daardoor geen gevolg zoude worden gegeven, en wijders genegen scheen om, onder voldoende waarborgen, aan Z. M. den Koning voor te dragen het verleenen van concessien voor iedere spoorweglijn, voor welke rigting ook, wanneer die niet in strijd is met het algemeen belang van het Rijk.

— Men verneemt, zegt de *Stoompost*, dat tegen de helft der maand Augustus, de brug over de Maas van den spoorweg van Maastricht op Hasselt, door den hoofd-inspekteur van den waterstaat, den heer *van der Kun*, onderzocht, beproefd en gekeurd zal worden en de opening van dien weg is bepaald tusschen den 1 en 10 September daarna. In de vergadering der beide direktien van de Aken-Maastrichtsche spoorwegmaatschappij op den 22 Julij gehouden, heeft men bereids de tarieven voor de reizigers en de goederen van Aken tot Londen vastgesteld en zoodanig geregeld, dat van deze lijn voor het verkeer tusschen Belgie en Duitschland met het meeste voordeel gebruik zal kunnen gemaakt worden.

— Door de maatschappij van landbouw, tuinbouw en veeteelt in het arrondissement Breda, zal van 26 tot 29 September aanstaande in de gemeente Ginneken eene tentoonstelling worden gehouden van land- en tuinbouw, vee en werktuigen. Er zijn onderscheidene prijzen uitgeloofd, waaronder belangrijke door Z. M. den Koning en HH. KK. HH. de prinsen *Frederik* en *Hendrik* der Nederlanden.

— Uit [...] geschreven: Waren de laatste jaren winstgevend voor den landbouwer, ook de veenman heeft thans zijne gouden eeuw. Zoo ooit, dan kan men tegenwoordig de veenen goudmijnen noemen, nu de slechtste turf een prijs opbrengt, die met dien welken vroeger de beste gold, overeenkomt. Wat bijna niemand zich herinneren kan is dit jaar gebeurd: de oude turf is zoo algemeen afgevoerd, dat vele turfschippers de vaart voor het oogenblik moeten staken. Door den veelvuldigen regen is drooge nieuwe turf nog zeldzaam; die er is wordt tegen 40 à 50, ja zelfs tot 60 gulden het dagwerk verkocht. Ook de arbeiders deelen in zekere mate in den voorspoed der verveeners; de daghuren overtreffen met ruim een derde die van vroegere jaren. — Gelijkluidend zijn de berigten die uit de andere veenstreken worden medegedeeld, en die, hoe verblijdend ook voor den verveener en zijne arbeiders, zeer ontmoedigend moeten zijn voor den minvermogenden verbruiker, die reeds zoo lang de treurige gevolgen van duurte der levensmiddelen en brandstoffen heeft moeten ondervinden. Hopen wij evenwel dat hij niet zal worden te leur gesteld in de blijde verwachtingen, die ons alom uit de gunstige oogstberigten tegenklinken, en door goedkoopere levensmiddelen in staat zal worden gesteld zijnen opslag van turf te doen.

— Uit Mastenbroek schrijft men aan de *Zwolsche Ct.*: »Dat de landerijen thans zeer duur zijn, is bekend. Het schijnt echter, dat zij het hoogste standpunt nog niet hebben bereikt, en nog aanhoudend in waarde toenemen. In, of voort na 1825, werd alhier een erf verkocht voor p. m. *f* 3000. In de laatste dagen is dit zelfde erf, ofschoon verbeterd, op nieuw verkocht, naar men gist, voor ongeveer *f* 20000. Voorzeker eene hoogst aanzienlijke winst!"

— Uit de Langstraat [...] men: «De graanoogst is aangevangen en volgens deskundigen [...] voortreffelijk, zoodat men, indien het werk des landmans gezegend wordt, ruimschoots stof tot dankbaarheid hebben zal. De aardappelen worden aldaar 1,40 à 1,50 het Ned. mud verkocht."

— Uit Groningen schrijft men: De aardappelen staan hier [...], de kwaliteit is uitmuntend en de opbrengst zal grooter wezen dan sedert lang het geval is geweest, zoodat men lage prijzen mag verwachten. De granen staan zeer voordeelig en belooven eenen ruimen oogst.

— Den 2. Augustus namiddag ten 2 ure brak te Enschede een vreeselijke brand uit in de stoomkatoenspinnerij van den heer *G. Jannink*. In weinige oogenblikken hadden zich de vlammen door de bovenste verdiepingen verspreid en de brand woedde met ongeloofelijke [...] niettegenstaande verscheidene spuiten zeer veel water in denzelven schoten.

De muren zijn blijven staan; de aanwezige voorwerpen in de onderste verdieping zijn ten deele verbrand, of door de naar beneden gestorte balken als anderzins, beschadigd of bedorven.

Het gebouw en de machinerie zijn tegen brandschade gewaarborgd. Overigens is het te betreuren, dat in dezen duren tijd een groot aantal arbeiders zonder werk en dus ook zonder brood zullen wezen. De oorzaak van den brand is onbekend.

— Te Groningen is een brief ontvangen van den kok *P. Jonkman*, die is uitgezeild met eene Nederlandsche brik, bestemd van Londen naar New-York, en welke bij de Bahamibank is gestrand, met landverhuizers. De brief is geschreven uit Queenstown, den 25 Junij, en hoofdzakelijk van den navolgenden inhoud: Voor ruim twaalf weken kregen wij zwaar weder, gevolgd door donder en bliksem, hetwelk ruim twee etmalen duurde. Ons schip werd geweldig geslingerd, zoodat wij zwaar lek kregen; des nachts ten 12 ure kregen wij een zwaren donderslag in onzen grooten mast, zoodat hij vaneen spleet, en konden daar geene zeilen langer aanhouden en het schip niet langer boven houden, zoodat onze kapitein besloot het schip te verlaten en de sloep uit te zetten, zonder dat de passagiers er van wisten. Voor dat wij evenwel dit hadden gedaan, hadden zij zich reeds in twee sloepen begeven, maar moesten wij, om niet te verdrinken, zooveel passagiers in zee werpen als wij konden, terwijl de anderen hunnen dood te gemoet zagen op het achtergelaten wrak. Van de 145 passagiers, zegt de briefschrijver, moet niet een zijn teregt gekomen. Alleen de equipage, bestaande uit 12 man en den kapitein, is behouden gebleven.

— Maandag werd te 's Gravenhage, in het *groot keizershof* de vroeger aangekondigde vergadering gehouden, ten gevolge der oproeping, uitgegaan van het hoofdbestuur der vereeniging *tot bevordering van fabriek- en handwerknijverheid in Nederland*, met betrekking tot het, door de *association Belge pour la réforme douanière*, op 22, 23 en 24 September te Brussel beschreven Europeesch kongres, om te beraadslagen over de middelen door welke de vrijheid van handel tusschen alle beschaafde volken kan worden verkregen. Gezegde vereeniging van fabriek-handwerknijverheid, doordrongen van het naauwe verband, dat er bestaat tusschen handel en nijverheid, en overtuigd, dat de nijverheid alleen krachtig bloeijen kan onder het stelsel van vrijen handel en daarbij tevens begrijpende, dat hoe meer de nijverheid wordt ontslagen van de banden, welke haar belemmeren zich vrij te ontwikkelen, hoe meer ook de algemeene welvaart van elk land kan worden bevorderd, had daarom besloten de oproeping tot eene algemeene vergadering te doen, zoowel aan maatschappijen en vereenigingen, die meer bepaald de belangen van handel en nijverheid voorstaan als ook aan industriëlen en andere zaakkundigen om de handen ineen te slaan tot het bespreken dier gewigtige onderwerpen en het zenden van afgevaardigden naar bedoeld kongres; tot welk laatste dan ook na eenige deliberatie besloten werd.

— Thans ziet alhier bij den boekhandelaar *Nijhoff* het licht de catalogus van de boeken uit de eerste eeuw [...] der Koninklijke bibliotheek berusten. Deze catalogus is opgemaakt door den heer *J. W. Holtrop*, bibliothecaris dier boekerij, met medewerking van den onderbibliothecaris, den heer *Campbell*, en met eene inleiding voorzien, waarin in korte trekken de oorsprong en beteekenis van dezen grooten schat van voortbrengselen uit de drukkerijen der 15de eeuw worden toegelicht, met verwijzing tot de geachtste werken deswege, van den jongsten tijd. Voorts zijn de werken omschreven en zoo noodig opgehelderd. Het eerste gedeelte omvat de Nederlandsche gedrukte boeken; dit beloopt 555, waarbij dan nog een honderdtal werken komen, op denzelfden voet beschreven uit het Museum Meermanno Westreenianum. De drukken zijn uit Oudenaerde, Aalst, Antwerpen, Brugge, Brussel, 's Bosch, Culemborg, Deventer, Delft, Gend, Gouda, Haarlem, Hasselt (in Overijssel), Leeuwarden, Leuven, Leyden, Nijmegen, Schoonhoven, Zwolle en Utrecht. Het tweede gedeelte omvat de boeken uit de 15de eeuw buiten Nederland gedrukt; het telt 928 nommers. Beide gedeelten zijn voorzien van eene alphabetische aanwijzing der boeken en voorts van eene naamlijst der drukkers. — Het is eene gemakkelijke handleiding voor den beminnaar der bibliografische studien en inzonderheid voor de geschiedenis der drukkunst in hare opkomst en eerste ontwikkeling. Tot verdere toelichting daarvan zullen nu ook worden uitgegeven de afbeeldingen van

de eerste drukwerken en van de lettersoorten, hier en elders in de 15de eeuw gebezigd, welke door den heer *Spänier*, door steendruk, zeer juist zijn overgebragt. De arbeid aan een en ander besteed verdient allezins lof en zal voorzeker wel op prijs worden gesteld.

— Vermelden wij vroeger dat het Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam* bij het leveren van den slag tegen de zeeroovers in de maanden Maart en April jl. op de noordoost kust van Celebes niet had mogen gelukken al deze onmenschen in handen te krijgen, en zij, door naar den wal te zwemmen, in het gebergte waren gevlugt, thans kunnen wij, nadere tijdingen ontvangen hebbende, het navolgende als een vervolg op die mededeeling berigten: De resident van Menado, in wetenschap gesteld zijnde met het vermoedelijk getal en de plaats waar de roovers in het gebergte waren gevlugt, stelde onverwijld pogingen in het werk om hen meester te worden, welke pogingen met een zeer gunstigen uitslag zijn bekroond geworden. De roovers zich in een staat van verdediging op eenen berg nabij kaap Koffijn gesteld hebbende, werden zij daar door een groot gedeelte der bevolking en de burgerwacht van Menado en Kema aangevallen, met dat gevolg, dat over de 100 roovers zijn gesneuveld, 20 gevangen genomen en 30 der door hen geroofde menschen uit slavernij verlost. De nog overgebleven roovers, ongeveer 60 in getal, hielden zich meer landwaarts in het gebergte op. Eenige kruisbooten en gewapende korra-korra's waren belast de kust te bewaken om de zich nog binnenslands ophoudende roovers te beletten naar het eiland Bangka over te steken. Later kreeg het in die wateren gestationeerde Zr. Ms stoomschip *Samarang* het berigt dat Likoepang door de zich nog aan wal bevindende zeeroovers werd bedreigd. Zekerheidshalve vertrok het stoomschip dadelijk derwaarts, doch daar komende, vernam men dat de roovers, die van honger veel te lijden hadden, zich verspreid hadden, en dat er voor die plaats geen gevaar bestond. De *Samarang* zou aldaar eenigen tijd verblijven, in de hoop van de praauwen, welke volgens ingewonnen berigten van Sooloo vertrokken zouden zijn en welligt Bangka zullen aandoen, daar te ontmoeten.

Ten aanzien van de oorspronkelijke sterkte dezer roovers kwam men te weten, dat zich in zes praauwen bevonden 143 echte Solokkers, 50 slaven (vroeger geroofden) en 35 nieuwelings van af Dampelas geroofde menschen. De hoofdaanvoerder was een berucht en gevreesd roover, *Sie Taup* genaamd; hij kwam in het bosch om. Twee zijner zonen, alsmede een ander voornaam rooverhoofd, *Hatib Sarib*, anachoda van eene der vernielde praauwen, bevinden zich onder de gevangenen. In het geheel werden 30 personen gevangen genomen, waaronder 25 echte Solokkers. Behalve de 11 personen, door Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam* naar Menado overgebragt, waren 28, dus te zamen 39 geroofde menschen bevrijd. Deze bevrijde lieden waren gedeeltelijk reeds naar hunne woonplaatsen teruggekeerd. Bij het voorloopig verhoor kwamen de Solokkers er rond voor uit, dat zij te huis zich met vischvangst en handel bezig houden en in het goede jaargetijde op menschenroof uitgaan. Volgens verscheidene verklaringen zijn in het begin van dit jaar verschillende plaatsen op het eiland Solok ruim 60 groote rooverspraauwen in zee gestoken. Op de kust van Minahassa werden in de vier eerste maanden van dit jaar 35 groote en 15 kleine rooverspraauwen gezien.

Op een aan den Koning van Belgie ingediend rapport van den heer *de Decker*, minister van binnenl. zaken, waarbij de benoeming eener commissie wordt aanbevolen, tot onderzoek van alles wat tot de daarstelling van een paleis der schoone kunsten betrekking heeft, is den 30 Julij door Z. M. een besluit genomen, waarbij zoodanige commissie wordt benoemd, die, na onderzoek van alle punten, op de daarstelling van een gebouw betrekkelijk, tot opneming der Rijks-verzamelingen van kunst, letterkunde en wetenschappen bestemd, haar rapport deswege bij genoemden Minister zal indienen. Die commissie zal uit tien personen bestaan, namelijk twee leden van den Senaat, twee leden der Kamer van Representanten, allen met name aangewezen, de secretaris-generaal bij het departement van binnenlandsche zaken, de burgemeester van Brussel, de directeur der afdeeling van letteren, wetenschappen en schoone kunsten, de inspecteur der schoone kunsten, de directeur van administratie der registratie en domeinen in Brabant, en hoofdingenieur, directeur van bruggen en wegen in dezelfde provincie. Zij zal haren voorzitter, rapporteur en secretaris benoemen, zich van de medewerking der openbare ambtenaren kunnen verzekeren, en de gevoelens van bouwkundigen en kunstenaars kunnen inwinnen, wier speciale kennis zij tot betere vervulling van hare taak mogt noodig achten. Zoo mogelijk brengt zij haar verslag vóór den aanvang der volgende Zitting van de Wetgevende Kamers uit.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 4. Augustus.

Poolsche TARWE merkelijk lager, andere soorten in een doen: 128 ℔ O. bonte Poolsche *f* 310; 128 ℔ O. en N. dito *f* 300; 134 ℔ Kubanka *f* 385. In veiling: 29 last 121 ℔ BS. Poolsche *f* 392.

ROGGE *f* 10 à *f* 20 lager; 126 ℔ Rostocker *f* 310; 122 ℔ Pruiss. *f* 270; 120 ℔ fijne dito *f* 268; 120 ℔ Donau *f* 265; 120 ℔ p. dito *f* 275; 121 ℔ Pommer *f* 250; 117 ℔ Petersb. *f* 250; 122 ℔ Amerik. *f* 285. In veiling: 44 last BS. Petersb. 113/114 ℔ *f* 230 à 234; 56 last gezonde dito 116/117 ℔ *f* 239, 240.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT *f* 35 à *f* 40 lager; 121 ℔ Gordijker *f* 300; 122 ℔ Geldersche *f* 302.

KOOLZAAD in eene vaste stemming doch zonder handel; Haarlemmermeer *f* 16 à 16 1/2; Polder *f* 16 1/4; Stichts *f* 15 1/4; Eijerland *f* 16 1/2.

RAAPOLIE dadelijk onveranderd, op levering williger; op 6/w. *f* 51 1/2, vlieg. *f* 50; 1 Sept. *f* 48, 48 1/4 à 49; 1 Oct. *f* 47, 47 1/2, 48; 1 Nov. *f* 47, 47 1/4, *f* 48; 1 Dec. *f* 46 3/4, 47 1/4, 48.

LIJNOLIE dadelijk en op levering lager afgegeven: op 6/w. *f* 39 3/4; vlieg. *f* 38 1/2; 1 Sept. *f* 36 1/2; 1 Oct. *f* 35; 1 Nov. *f* 34 3/4; 1 Dec. *f* 34 1/4.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* 47 1/4; vlieg. *f* 46.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 95 à *f* 97.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks *f* 9 1/2 à *f* 13 1/2.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

VAN DEN 5 AUGUSTUS 1856.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 16,00	tot *f*	16,00.
Het dito dito Rogge Oude	» » 9,85	» »	10,10.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» » 0.00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Oude	» » 0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» » 0.00	» »	0,00.
Een dito pond Boter	» » 0,86	» »	0 88
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» » 2,00	» »	3,00.
Het 1000 Eiken Telhout		»	3.10.
Het 1000 Doof Hout		»	2,50.
De kar Spaanders		»	4,10.
De » Struiken		»	3,00.
De 100 Mutsaard			3,50

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (5 *Augustus*) was de fondsnotering: Ned. 2 1/2 pCt. 64 3/8, 7/16, 5/8; 3 pCt. 76 1/4, 7/16, 1/4; 4 pCt. 95 5/8; O. Ind. Leen. 4 pCt. 95 1/8; Amort.-Syndik. 3 1/2 pCt. 90 5/8, 3/4; Handelm. 4 1/2 pCt. 133 1/2; Belgie 2 1/2 pCt. 52; Rusland 5 pCt. 104 1/2; dito 1828—29 102 3/4, 103 1/8; Certif. van Ads. 6 pCt. 63 3/4; 4 pCt. bij Hope 86 5/8; Id. bij Stiegl. 86 1/2; dito 5 pCt. 1854 95 3/4; Id. 1855 96 3/4; Nieuwe Eng. 4 1/2 pCt. 97; Polen Certif. 79 7/8; Spanje 1 1/4 pCt. 24 3/4, 7/8; 3 pCt. Buitenl. 45 3/8; 3 pCt. Binnenl. 39 3/4, 7/8, 13/16; Portug. te Londen 3 pCt. 45 7/8; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 78 1/2, 5/8; dito 1849—54 85 3/4; Zilver Nat. 5 pCt. 79 3/4, 80; 2 1/2 pCt. 40 7/16, 1/2; Brazilie 99 1/4, 1/2; Mexiko 22 3/4; Grenada 19 1/4.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.